

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗ «Уманський НРЦ
Черкаської обласної ради»

_____ Вікторія МАЙДАНЮК

30.08.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

*комунального закладу «Уманський навчально –
реабілітаційний центр Черкаської обласної ради»*

на 2023-2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

педагогічної ради

30.08.2023 № 5

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальні положення освітньої програми. Інформація про заклад.
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у закладі
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Навчальний план та його обґрунтування
5. Форми організації освітнього процесу
6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД

Освітня програма комунального закладу «Уманський навчально-реабілітаційний центр Черкаської обласної ради» (далі – Заклад) містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Закладом для досягнення учнями з особливими освітніми потребами визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистостей, які здатні до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готових до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

Освітня програма розроблена за змістом та на виконання:

- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; «Про дошкільну освіту»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»,
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87;
- «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022) ;
- Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 року № 144, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.03.2013 р. за № 410/22942;
- наказу Міністерства освіти і науки України: від 28.03.2022р. № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану»;
- положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від

08.09.2020р. № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020р. за № 941/35224;

- листа Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023р. № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/2024 року»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023р. № 1/11479-23 методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентричності і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти Закладу (далі – Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження,
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у закладі

Інформація про заклад

Тип закладу – навчально-реабілітаційний центр

Повна назва – комунальний заклад «Уманський навчально-реабілітаційний Черкаської обласної ради»

Коротка назва - КЗ«Уманський НРЦ Черкаської обласної ради»

Головними завданнями Центру є:

- 1) здобуття дітьми з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку, дошкільної, початкової освіти з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку та відповідно до освітньої програми центру в умовах воєнного стану;
- 2) забезпечення системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу дітей із складними порушеннями розвитку з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;
- 3) соціалізація та інтеграція дітей із складними порушеннями розвитку в суспільство;
- 4) проведення корекційно-розвиткової роботи;
- 5) надання реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини з інвалідністю;
- 6) надання консультацій батькам або іншим законним представникам, які виховують дітей із складними порушеннями, з метою обов'язкового залучення їх до освітнього процесу.

Структурними підрозділами Центру є:

дошкільне відділення, у складі якого функціонують спеціальні групи для дітей з затримкою психофізичного розвитку та інтелектуальними (складними) порушеннями розвитку від 3 до 6 (7) років; спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I - II ступенів для дітей з інтелектуальними (складними) порушеннями розвитку; пансіон, який забезпечує влаштування дитини на цілодобове перебування (від однієї доби до п'яти), під час якого вона отримує харчування, місце для ночівлі окремо від батьків або інших законних представників та інші послуги з дотриманням норм законодавства; реабілітаційне відділення, яке включає медичну, психолого-педагогічну, фізичну, соціально-побутову реабілітацію з наданням реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини-інваліда, яка проживає в сім'ї та за станом здоров'я може відвідувати дошкільний чи загальноосвітній навчальний заклад або навчається за індивідуальною формою навчання.

Інформація про шкільне відділення закладу

Кількість класів – 7

Кількість учнів – 46

Мова навчання – українська, 5-денний режим роботи.

Розклад дзвінків

Клас	Урок	Години	Перерва	Хвилини
1 клас	1	9.00 -9.35	Перерва	15
	2	9.50 - 10.25	Перерва	30 - II сніданок
	3	10.55-11.30	Перерва	15
	4	11.45-12.20	Перерва	15
	5	12.35 -13.10		
2-4 класи	1	9.00 - 9.40	Перерва	15
	2	9.55 - 10.35	Перерва	20- II сніданок
	3	10.55-11.35	Перерва	20- Прогулянка
	4	11.55-12.35	Перерва	15
	5	12.50 -13.30	Перерва	

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

- I семестр – з 01.09.2023 по 22.12.2023;
- II семестр – з 08.01.2024 по 31.05.2024.

Впродовж навчального року проводяться канікули:

- осінні – з 23.10.2023 по 29.10.2023;
- зимові – з 23.12.2023 по 07.01.2024;
- весняні – з 25.03.2024 по 31.03.2024.

Інформація про дошкільне відділення закладу

У 2023-2024 навчальному році у Центрі будуть функціонувати 2 дошкільні групи:

- 1 група для дітей з порушеннями слуху у поєднанні із інтелектуальними порушеннями;
- 1 група для дітей складними порушеннями розвитку та з розладами спектру аутизму

Кількість вихованців – 24

- **Мова навчання** – українська, 5-денний режим роботи.

Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2015 № 446 "Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності" тривалість одного заняття:

- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній – 20 хвилин;
- у старшій – 25 хвилин.

Головними завданнями закладу освіти є:

- Забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
- Підвищення якості освітніх послуг у відповідності з освітніми стандартами.
- Забезпечення всебічного розвитку, фізичного, соціального та психічного здоров'я вихованців.
- Забезпечення соціального захисту, медико-психолого-педагогічної орієнтації та соціальної адаптації вихованців.
- Реалізація прав дітей – на належні умови проживання, різнобічного розвитку виховання.
- Розвиток природних здібностей і обдарувань дитини, формування вільної, гармонійно розвиненої особистості.
- Виховання громадянина України, сприяння засвоєнню вихованцями норм громадської етики та загальнолюдської моралі особистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя, початкових трудових умінь і навичок.
- Здійснення соціально-педагогічного патронату: надання психолого-педагогічної допомоги батькам (особам, які їх замінюють) з метою забезпечення їх активної участі в комплексній навчально-виховній, корекційно - розвитковій роботі.
- Надання фахової психолого-педагогічної допомоги родинам у вихованні і розвитку дітей з особливими освітніми потребами.
- Удосконалення змісту, форми та методів роботи з педагогічними кадрами.
- Забезпечення позитивного іміджу закладу.
- Здійснення освітнього процесу відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей учнів.
- Збереження та зміцнення здоров'я дітей .
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
- Проведення атестації та сертифікації педагогів.
- Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази Центру.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти з особливими освітніми потребами, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося вісім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Дошкільна освіта здобувається у закладі з 2-х років.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зарахування учнів та вихованців до закладу освіти здійснюється на основі чинних нормативно-правових актів.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму укладено за основними освітніми галузями:

- мовно-літературна, що містить українську мову і літературу та іноземну мову (англійську);
- математична;
- природнича;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язберезувальна;
- мистецька;
- фізкультурна.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного з здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтва) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних

цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план на 2023-2024 навчальний рік складено відповідно до вимог Закону України «Про освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»

Навчальний план на 2023/2024 н. р містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальний план КЗ «Уманський НРЦ Черкаської обласної ради» охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження курсів за вибором, факультативів, індивідуальних та групових занять.

Навчальні плани Центру включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі.

- При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.
- Години варіативної складової робочого навчального плану учнів початкової школи використано на ведення:

Навчальний план на 2023/2024 н. р. складений :

- для **1-А, 2, 3, 4-А, 4-Б, 4-В класів** - відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 р. № 814 (Додаток 16), з урахуванням наказу МОН України від 16.08.2018р. №917 "Про внесення змін у додатки до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №814"

- для **1-Бкласу** - відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 р. №

814 (Додаток 14), з урахуванням наказу МОН України від 16.08.2018р. №917 "Про внесення змін у додатки до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №814"

Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів варіативна складова передбачає:

- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (2 год.) і формування елементарних математичних уявлень(2 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: і формування елементарних математичних уявлень(1 год.) у 1-А класі;
- додаткові години на підсилення предмету математики (2 год.), додаткові години на індивідуальні заняття з української мови і літературного читання (2год.) та математики (2 год.) у 1-Б класі;
- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (3 год.) і формування елементарних математичних уявлень (2 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: формування елементарних математичних уявлень(1 год.) у 2 класі;
- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (3 год.) і формування елементарних математичних уявлень(3 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: формування елементарних математичних уявлень(1 год.) у 3класі;
- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (3 год.) і формування елементарних математичних уявлень (3 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: формування елементарних математичних уявлень (1 год.) у 4-А класах;
- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (3 год.) і формування елементарних математичних уявлень (3 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: формування елементарних математичних уявлень (1 год.) у 4-Б класі;
- додаткові години на індивідуальні заняття формування навичок читання та письма (3 год.) і формування елементарних математичних уявлень(3 год.) та додаткові години на підсилення предметів інваріативної частини, а саме: формування елементарних математичних уявлень(1 год.) у 4-В класі;

У всіх класах викладається інтегрований курс «Мистецтво»

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаток 1
(Додаток 16 до Типової освітньої Програми
затвердженої наказом Міністерства освіти і
науки України від 26.07.2018р. №814, з
урахуванням наказу Міністерства освіти і
науки України від 16.08.2018р. №917)

Навчальний план

комунального закладу " Уманський навчально –реабілітаційний центр Черкаської обласної ради "

на 2023-2024 н. р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		1-А	2	3	4-А	4-Б	4-В	Разом
Мови і література	Формування навичок читання та письма	4	4	4	4	4	4	24
Математика	Формування елементарних математичних уявлень	2	2	2	2	2	2	12
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ Соціально-побутове орієнтування	5	5	5	5	5	5	30
Технологічна	Предметно-практичне навчання	2	2	2	2	2	2	12
Інформатична								
Мистецька	Розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	2	2	2	12
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3	3	3	18
Усього		18	18	18	18	18	18	108
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	3	3	3	18
	Логопедичні заняття	2	2	2	2	2	2	12
	Ритміка	1	1	1	1	1	1	6
	Альтернативна комунікація	2	2	2	2	2	2	12
Індивідуальні заняття:								
Формування навичок читання та письма	2	3	3	3	3	3	3	39
Формування елементарних математичних уявлень	2	2	3	3	3	3	3	
Додаткові години на предмети інваріантної складової								
Формування навичок читання та письма								
Формування елементарних математичних уявлень	1	1	1	1	1	1	1	
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	33	33	33	33	195
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткової роботи)		20	21	22	22	22	22	

Додаток 2
 (Додаток 14 до Типової освітньої Програми
 затвердженої наказом Міністерства освіти і
 науки України від 26.07.2018р. №814, з
 урахуванням наказу Міністерства освіти і
 науки України від 16.08.2018р. №917)

Навчальний план
комунального закладу "Уманський навчально – реабілітаційний центр Черкаської обласної ради"
на 2022-2023 н. р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-Б	Разом
Мовно- літературна	Українська мова та літературне читання	4	4
Математична	Математика	2	2
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	4	4
Технологічна	Предметно-практичне навчання	2	2
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		17	17
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	14	14
	Ритміка	2	2
	Соціально – побутове орієнтування	2	2
<i>Додатковий час на предмети інваріативної частини:</i>			
Математика		2	6
<i>Індивідуальні заняття:</i>			
Українська мова і літературне читання		2	
Математика		2	
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		41	41
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткової роботи)		20	20

Організація освітнього та корекційного процесу

Дошкільнє відділення

Навчальний план для дошкільних груп розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти, Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 № 305) в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86, Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 № 446), «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-454), «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-456), «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» (від 25.07.2016 №1/9-396), «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» (від 11.10.2017 №1/9-546), «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» (від 19.04.2018 №1/9 249), власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері дошкільної освіти.

Комплексна освітня корекційно-розвивальна робота з вихованцями дошкільних груп направлена на активізацію пізнавальної діяльності, розвиток комунікативних навичок, сенсорних еталонів, загальної і дрібної моторики, корекцію психічних та фізичних особливостей розвитку.

Основні напрямки освітньої діяльності:

- забезпечення права дитини на отримання освітніх послуг;
- забезпечення варіативності і різноманітності організаційних форм навчання та виховання і корекційно-розвивальних технологій;
- дотримання наступності між дошкільним і шкільним періодом навчання;
- формування у дітей дошкільного віку певних та загальних уявлень про оточуючий світ, розвиток їх пізнавальної і мовленнєвої активності;
- забезпечення матеріально-технічної бази дошкільних груп з урахуванням характеру і структури порушень у розвитку дитини;
- формування механізмів соціальної адаптації дошкільників з особливими освітніми потребами.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших.

Забезпечення змісту дошкільної освіти здійснюється відповідно до Базового компонента дошкільної освіти та реалізується згідно з освітніми програмами розвитку дітей та навчально-методичними посібниками, затвердженими в установленому порядку Міністерством освіти і науки України.

У 2023/2024 навчальному році заплановані наступні змістові напрями:

- національно-патріотичне виховання;
- формування у вихованців навичок спілкування і ефективної взаємодії з іншими дітьми;
- музичне виховання; серед засобів освітнього впливу на дитячу особистість: інтерактивні завдання онлайн; творчі ігри (сюжетно-рольова, конструкторсько-будівельна, театралізація, драматизація); художня література (фольклор, авторські твори); робота з дитячою книжкою.

Особливої уваги потребує освітнє середовище, в якому перебувають дошкільники в нових соціальних умовах воєнного стану. Воно має бути не лише безпечним, а й інформативним, цікавим, змістовним, стимулювати когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий розвиток дітей. Змістовий контент роботи спрямовується на відвертання уваги дітей від хвилювань, страхів та сприятиме зниженню тривожності. Одним із провідних напрямів діяльності ДВ у 2023/2024 н. р. є формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку, яке спрямовується на зміцнення національної ідентичності дітей як основи, яка виховує справжній патріотизм; сприяє формуванню у дітей позитивного образу своєї країни, утверджує активні позиції громадянина своєї країни, виховує ціннісне ставлення до своєї родини як частини свого народу, його історії, традицій, культури.

Робочий навчальний план на 2023/2024 навчальний рік розроблено на основі програм, рекомендованих науково – методичною комісією зі спеціальної педагогіки Науково – методичної ради Міністерства освіти і науки України Програма складається з семи розділів, у яких визначається зміст корекційної роботи з провідних для дошкільного віку видів діяльності: «Розвиток мовлення», «Формування елементарних математичних уявлень», «Ігрова діяльність», «Ознайомлення з навколишнім», «Сенсорне виховання», «Фізичне виховання та основи здоров'я», «Музичне виховання».

В структурі робочого навчального плану освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку вказана тижнева кількість годин з кожного розділу Програми, кількість індивідуальних корекційних занять з вчителем-дефектологом та вчителем-логопедом. Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовими освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015р. №446 "Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності. Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Також відповідно

вищевказаного наказу години, передбачені для фізкультурних та корекційно-розвиткових занять не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей дошкільного віку.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня. Значному скороченню кількості організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

У 2023-2024 навчальному році у Центрі будуть функціонувати 2 дошкільні групи:

- 1 група для дітей з порушеннями слуху у поєднанні із інтелектуальними порушеннями;
 - 1 група для дітей складними порушеннями розвитку та з розладами спектру аутизму

Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2015 № 446 "Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності" тривалість одного заняття:

у молодшій групі – не більше 15 хвилин;

у середній – 20 хвилин;

у старшій – 25 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. У **різновікових групах** тривалість навчальних занять диференціюється, орієнтуючись на вік кожної дитини.

У **середині та наприкінці** занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилинки.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Вони поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Фізичне виховання дітей у закладі складається з: ранкової гімнастики; занять фізичною культурою; рухливих ігор та ігор спортивного характеру; загартування; фізкультурних хвилинок під час занять, фізкультурних пауз між заняттями; фізкультурних комплексів під час денної прогулянки.

Фізкультурні заняття проводять не менше трьох разів на тиждень. У дні, коли немає занять з фізкультури, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Здійснення завдань музичного виховання та розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку здійснюється музичним керівником спільно з

вихователями під час індивідуальних, групових занять відповідно розкладу занять.

Завдання фізичного виховання, фізичний розвиток вихованців дошкільного віку здійснюються вихователями спільно з інструктором з фізичної культури під час занять з фізичної культури під музичний супровід ,забезпечений музичним керівником.

Інваріантна складова навчальних планів кожної дошкільної групи включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань,зумовлених особливостями психофізичного розвитку вихованців дошкільного віку. Основні напрямки корекційно-розвиткової роботи у дошкільних виховних групах Центру: корекція розвитку дитини , розвиток мовлення, ритміка, лікувальна фізкультура, психологічна реабілітація, соціалізація вихованців.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться вчителями-дефектологами, Вчителем-логопедом , практичним психологом, соціальним педагогом, музичним керівником щоденно підгрупами та індивідуально протягом робочого навчального тижня за розкладом з урахуванням занять інших педагогів. Їх кількість та тривалість добирається в залежності від рівня розвитку та психофізичних можливостей дітей .

Всі заняття проводяться в ігровій формі з використанням сучасних інноваційних корекційних технологій, що зменшує навчальне навантаження на дітей та сприяє комплексній реабілітації вихованців Центру.

Заплановано використання у роботі матеріалів, розміщених на сайті МОН: - рубрики "Сучасне дошкільня під крилами захисту"; - платформи розвитку дошкільнят "НУМО"; - порад з надання першої психологічної допомоги людям, які пережили кризову подію; - порад від експертів ЮНІСЕФ "Як підтримати дітей у стресових ситуаціях"; - інформаційного коміксу для дітей "Поради від захисника України"; - хрестоматії для дітей дошкільного віку "Моя країна - Україна".

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда професійних педагогів: інструктор з фізичної культури, вчитель-логопед, вчитель – дефектолог, керівники музичні, педагог соціальний, практичний психолог. Відповідно до Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 № 305, (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86) навчальний

Додаток

Складений відповідно до Гранично
допустимого навчального навантаження
на дитину у дошкільних навчальних
зкладах різних типів та форми власності
затверджених наказом
Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2015 № 446

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН дошкільних груп

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами					
	Інтелектуальні порушення, ТПМ, РСА, Хвороба Дауна			Порушення слуху, ППР		
	Молодша 3 - 4 р.	Серед ня 4- 5 р.	Стар ша 5 - 6(7)р.	Молодша 3 - 4 р.	Серед ня 4- 5 р.	Стар ша 5-6(7)р.
Ознайомлення із соціумом	2	2	3	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотв., театр. тощо)	4	5	5	4	5	5
Сенсорний розвиток	-	-	-	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1	2	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3	3	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	12	15	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	3	4	5	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	14	16	20	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,5	5,3	8,3	3,5	5,3	8,3

Реабілітаційне відділення

Корекційно-розвиткові заняття варіативної складової навчального плану для змінного контингенту учнів та вихованців, які навчаються в інших закладах освіти.

Реабілітаційна робота з даною категорією учнів та вихованців передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів і потребує впровадження особистісно-орієнтованих програм реабілітації за індивідуальним підходом. Дана робота реалізується через корекційно-розвиткові заняття.

Для дітей з інтелектуальними порушеннями у поєднанні із тяжкими порушеннями мовлення:

- розвиток мовлення – 4 години на тиждень,
- ритміка -1 година на тиждень,
- лікувальна фізкультура - 1 година на тиждень,
- корекція розвитку (психічних процесів) - 2 години на тиждень.

Для дітей з тяжкими порушеннями мовлення у поєднанні із затримкою психічного розвитку:

- корекція мовлення – 5 годин на тиждень,
- логоритміка - 2 години на тиждень,
- лікувальна фізкультура - 2 години на тиждень,
- корекція розвитку (психічних процесів) - 2 години на тиждень.

Для дітей з порушеннями слуху у поєднанні із затримкою психічного розвитку:

- розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови – 5 годин на тиждень,
- ритміка -1 година на тиждень,
- лікувальна фізкультура - 1 година на тиждень.

Для дітей з розладами аутичного спектру:

- корекція розвитку (психічних процесів) – 5 годин на тиждень,
- корекція мовлення – 4 години на тиждень,
- логоритміка - 1 година на тиждень,
- лікувальна фізкультура - 1 година на тиждень

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватися, мультимедійні презентації, проекти, онлайн тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Освітня програма передбачає освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти; має корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У разі необхідності освітній процес може здійснюватися із використанням технологій дистанційного навчання.

Вибір форм організації освітнього процесу здійснено у рамках академічної свободи і залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними типовою освітньою програмою.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітньої програми закладу на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріатної частини; факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

ЛИСТ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІД 14 СЕРПНЯ 2023 Р. № 1/12038-23

ПРО ПЕРЕЛІКИ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА
НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, РЕКОМЕНДОВАНИХ
МІНІСТЕРСТВОМ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЛЯ
ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ
ОСВІТИ У 2023/2024 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ